

RENAȘTEREA

Onor. Biblioteca Universitară
Cluj
Piața Sf. George

„Nevoește-te să te a-
răți pe tine însuși lămu-
rit înaintea lui Dumnezeu,
lucrător neprihănit, drept
îndreptând cuvântul ade-
vărului.“

II Tim. 2. 15.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația :
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

VOCAȚIA ÎN PREOTIE

Vocația este predispoziția su-
fletească înăscută a omului spre
un anumit lucru. Ea e porni-
rea lăuntrică a individului către
o lucrare deosebită. În preoție
vocația este înclinarea firească
a insului către slujirea lui Dum-
nezeu cu trup și suflet.

Un preot cu vocație e un a-
devărat ucenic al Domnului,
îmbrăcat cu putere de sus și
înzestrat cu multe daruri dum-
nezești. El e un netăgăduit
vestitor întraripat al cuvântu-
lui lui Dumnezeu, un neînfric-
cat apărător al dreptei credințe
și un neîntrecut exemplu de
frumoasă viață duhovnicească
și aleasă trăire spirituală.

Preotul chemat să slujească
pe Dumnezeu e un predestinat.
Înfățișarea lui e impunătoare și
vrednică de admirat. El se dis-
tinge de alții prin toate mani-
festările lui și se cunoaște de
departe. Privirea lui e blândă
și cuceritoare. Vorba lui cum-
pănită, caldă și dulce te în-
cântă și te înseninează. Povața
lui înțeleaptă și adâncă e ca
untdelemnul pe rană. Mersul
lui e domol și liniștit. Atitudi-
nea lui e aceeași oricând și tot
mai demnă. Sfatul lui e co-
moară și bucurie pentru înțe-
lept și frâu în gura nebunului.
Niciodată nu se grăbește. Slujba
și-o face pe deplin și cu toată
râvna. Nu intră în cărciumă și
nu se ia la sfadă cu credin-
cioșii. Citește ce-i de folos și
nu merge la cinema când se
rulează filme care atâta sim-
țurile, nu pierde nopțile și nici
la teatru nu se duce când din
întâmplare vreo piesă nu ca-
drează cu haina și ținuta lui
de preot. La salut răspunde cu
bunăvoință și zâmbește cu bu-
nătate de înger. Nu aleargă și
nici nu zăbovește pe drum. Stă
în schimb de vorbă cu oricine,
dar nu fără rost. În fiecare
convorbire el pune apăs pe voia
lui Dumnezeu. La întrebări răs-
punde cu bună cuviință, cu
multă judecată și cu tâlc: E
blând ca porumbelul. Nu-i se-

meț la cătătură și nici îngâmfat
îndiscuții, deși e luminat înde-
ajuns și iscusit în toate. El e
convins că omul moare și n'a-
junge să cunoască totul. Din
sufletul său izvoarește totdeauna
dragostea cu care el încălzește
la vreme inimile înghețate ale
împricinașilor.

Cuvintele lui sunt dulci ca
mierea fagurului pentru cei ro-
biți și tunet pentru asupritori.
De câte ori vorbește, tot de
atâtea ori înlătură gluma, iro-
nia sau disprețul, ca să nu
smintească pe cineva. Niciodată
nu-i stăpânit de lene ori ne-
păsare. Se roagă deosebit, mă-
nâncă cu cumpătare și cugetă
mereu la legea Domnului, ca
să nu se abată dela adevăru-
rile evanghelice și bunele de-
prinderi; adesea priveghează
asupra nevoilor sufletești ale
turmei sale cuvântătoare, de
care răspunde fără doar și poate
înaintea înfricoșatei judecăți a
lui Dumnezeu. Când e chemat
noaptea printre bolnavi, el
merge la suferinzi cu plăcere,
ca și ziua printre cei abătuți.
Neconținut e prezent în mijlo-
cul poporului și tot mai des în
fruntea iubitorilor de pace. Nici
odată nu se ceartă, nu dorește
răul, nu se mânie, nu se răz-
bună, nu se lăcomește și nu
caută ale sale, ci pe toate le
înțelege, le rabdă și le cuprinde
în inima lui curată de părinte
sufletesc. Atât în casa sa cât
și în afară, în zi de lucru sau
de sărbătoare, la necaz sau
mare praznic, el e mereu ace-
lași: treaz și neschimbător.

Ori decâteori călătorește e în
formă și rostește smerit și ne-
observat rugăciunea minții. El
meditează necurmat la jertfa
răscumpărătoare a lui Iisus
Hristos, care e pentru orice
credincios turn de tărie în cre-
dință, pavăză împotriva răului
și mijloc de mântuire. Astfel
își cheltuiește timpul un sluj-
tor devotat al Bisericii. Așa
stă el neclintit în fața ispitelor
de tot soiul. Calm și prudent,
evlavios și cu dor de cele sfinte,

atent și la datorie, preotul cu
vocație e conștient de rostul și
idealul său, e întărit și gata
de sacrificiu.

În toată activitatea lui pas-
torală, socială, culturală, și bi-

sericească, el este o izbitoare
pildă de muncă încordată și de
zidire, de jertfă și dăruire, de
prestigiu și îndrumare, de înăl-
țare morală și desăvârșire.

Arhim. VARAHIIL JITARU

A DOUA ISPITĂ

Ispita sub chipul poftei ne
pândește în fiecare clipă.

Sub chipul unui măr a amă-
git-o pe Eva. Sub alt chip s'a
înfățișat lui Iisus în pustia Ca-
rantaniei.

Și dacă lumea aceasta este
pentru unii raiu și atunci ro-
dește, tocmai în mijloc, la lo-
cul unde se încrucișează toate
drumurile măr de ispită. Iar
dacă pentru alții este pustie
stearpă bogată numai în pietre
ascuțite și colțuroase care ră-
nesc picioarele până la os, vi-
clenia ispitei și acolo crește.

Ci dacă ai biruit ispita pof-
tei n'ai câștigat lupta!

Punându-i grumazul ei vi-
clean sub picioarele tale ai fă-
cut numai începutul unei vieți
nouă în care sufletul să fie
stăpân iar trupul să fie vas în
slujba sufletului.

Căci a doua zi după ce is-
pita poftei a fost biruită ur-
mează ispita minții. Puterile a-
cesteia sunt înzecite și viclenia
ei mult mai amăgitoare.

În ce constă ispita minții?

Ca să putem răspunde ace-
stei întrebări să reamintim că
amăsurat dreptei învățături sun-
tem tocmiți din două părți: din
trupul materialnic și din sufle-
tul nemuritor. Fiecărui dintre
aceste părți Dumnezeu i-a dat
anumite slujbe: Sufletul cu pu-
terile lui are să conducă spre
ținta finală vasul trupului, iar
trupul cu simțurile și cu mă-
dularele sale trebuie să se su-
pună, să asculte.

Împreună lucrând așa, azi,
măine, poimâne și mereu fără
abatere între trup și suflet se
statornicește o armonie. Despre
omul care a ajuns în asemenea
stare zicem că este un om de-
săvârșit. Iisus a fost om desă-
vârșit! Trupul lui s'a supus
sufletului până la țintuirea pe
cruce. Iar sufletul lui s'a supus
întru toate lui Dumnezeu Tatăl

și ne-a poruncit și nouă, zi-
cându-ne: Fiți desăvârșiți...
(Matei 5, 48).

Dar așa cum a mers ispita
și la Iisus în pustie, într'o zi
ne iese și nouă în cale. Întâi
sub chipul poftei se strecoară
printre simțurile trupului. Face
propagandă printre ele și le în-
deamnă la revoltă. Ațâțate me-
reu răstoarnă sufletul dela con-
ducere și se așează ele pe jeț.

Ci noi chemând ajutorul lui
Dumnezeu și biruind ispitele
pofteilor, satana nu se dă în-
vins. Se duce și ia cu sine pu-
teri sporite. Se reîntoarce pe
alt drum și caută să pătrundă
în cetatea sufletului. Cea mai
dinafară putere de pază a su-
fletului ne este puterea minții.
De poarta acesteia se apropie
întâi ispita.

Ca să știm cum pătrunde
prin minte ispita în cetatea su-
fletului trebuie să știm care
este slujba ce i s'a încredințat
minții.

Slujba ei este de a cunoaște
adevărul, adică întâi pe Dum-
nezeu așa cum el este și apoi
făpturile așa cum El le-a făcut.
Prin urmare să se cunoască pe
sine și mai ales să se recu-
noască drept făptură a lui Dum-
nezeu și să se poarte ca o făp-
tură a lui Dumnezeu și față de
făcătorul său și față de restul
făpturii.

*Ispita minții această slujbă
o turbură!*

Și iată cum: după ce am
câștigat biruința asupra sim-
țurilor; după ce le-am adus la
desăvârșită ascultare avem un
firesc sentiment de mulțumire,
o satisfacție firească, nepăcă-
toasă. Alături de ea însă se
mai strecoară și socotința că
prin aceea biruință am crescut,
suntem mai mult decât ieri,
prin urmare valorăm mai mult.
Și este în aceasta vreun păcat,
ceva josnic în a ne prețui pe

noi înșine? Se pare că nu. Dar tocmai acestui apetit al minții i se însinuiază ispita minții, grăindu-i: Acum ești slobodă de povara poftelor; te-a ridicat în lumea adevărului. Cunoști adevărul. Mai mult, ești stăpână pe adevăr deci, nu poți greși. Dacă mintea acceptă această însinuare cade în deșartă socotință, adică în prezumție. Aceasta aduce cu sine în casa sufletului alte rudenii de ale sale.

Desfășându-te în socotința propriei superiorități începi a aprecia adevărul nu ca adevăr în sine ci ca fiind al tău, sub stăpânirea ta, creația ta. Prin aceasta ai pierdut toată măsura între adevăr și eroare. Din clipa aceasta orice plăsmuire, fiindcă este a tă reprezintă adevărul.

Păcatul deșartei socotințe sau al prezumției odată răsărit în minte naște orgoliul inteligenței, vanitatea și invidia.

Socotința superiorității proprii nu te mulțumește cu recunoașterea ei numai din partea noastră. Ea vrea să fie recunoscută și de către alții.

După cum prezumția are în vedere nu să ne facă a fi și a trăi în adevăr, ci de a sublinia importanța noastră personală, năzuința de a te face prețuit de alții nu-i altceva decât *vanitatea*. Și nesatisfacerea acestei râvniri atunci când ceilalți refuză a te prețui după dorirea inimii tale, ci așează pe alții înaintea ta, ațâță la vanitos sentimentul rivalității, al invidiei.

Asemenea procese și lupte crâncene pe câmpul de bătălie al puterilor sufletului se petrec după ce am înaintat bine pe calea înduhovnicirii și a desăvârșirii.

Cu deosebire mintea ne este asaltată de ispita prezumției a orgoliului, a vanității și a invidiei atunci când a câștigat avans față de simțiri. Numai acela care și-a dobândit un anumit merit moral poate să fie ispitit de păcatul prezumției.

Dacă în momentul apariției acestei ispite nu te încredințezi exclusiv minții tale — ceea ce înseamnă un act de smerenie — ci te adresezi lui Dumnezeu, zicând: *Și nu mă duce în ispită*, vei obține tărnia trebuitoare și vei fi în stare să îndepărtezi sofismul prezumției.

La ispita minții omul duhovnicesc are de dat următorul răspuns: Slujba minții mele este să cunoască adevărul. Îl poate cunoaște prin participare „nu căutând ale sale“ (I Cor. 13, 5), că participând solidar cu restul făpturii la adevărul absolut.

Intre hotatele adevărului fiind plinătatea a tot binele nu poate avea loc nici prezumția nici orgoliul minții, nici vanitatea, nici invidia. Cine le are pe acestea înseamnă că este departe de adevăr. Nu-l poate cunoaște. Spre a da la o parte acest zăgaz poate însă și trebuie să se smerească pe sine înaintea înțelepciunii divine. Trebuie să-ți convertești puterea minții spre Adevărul însuși. Această cunoaștere și recunoaștere a Adevărului bazată pe smerenie și pe abnegație exclude prezumția, orgoliul, vanitatea și invidia și te ferește de greșală.

Cu ajutorul minții nimemii nu s'a urcat la cer și să rămână acolo fără să se prăbușească în cele mai de jos!

Căci pe o singură scară se poate sui omul la cer: pe scara smereniei. Iisus omul cel desăvârșit, s'a smerit pe sine ascultător făcându-se până la moartea pe cruce și s'a înălțat la cer și șade de-a dreapta Tatălui. Act de smerenie a săvârșit când a biruit ispita minții nevoind să arate satanei superioritatea sa aruncându-se de pe aripa templului. Această smerenie a minții este „sărăcia cu Duhul“ căreia îi este dată împărăția adevărului: *Doamne, nu ne duce nici pe noi în această ispită!*

Prot. Dr. Fl. Mureșanu

Erezia Primatului Papal

— Ce învață catolicii și ce spune Biblia —

CAP. II.

„Paște oile mele“ (In. 21, 15-17).

Învățătura catolicilor.

Primatul Apostolului Petru rezultă și din alte texte biblice, în afară de Mt. 16, 17-19. Astfel, Sf. Scriptură ne spune, că după înviere, Mântuitorul s'a arătat Apostolilor Săi la Marea Tiberiadei (Lacul Gheenezaret) și a prânzit cu ei. *„Iar dacă au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: Simone, fiul lui Iona, mă iubești tu mai mult decât ceilalți? Petru îi răspunde: Da, Doamne, tu știi că te iubesc. Zis-a lui: Paște mieluseii mei. Și iar l-a întrebat a doua oară: Simone, fiul lui Iona, mă iubești tu pe mine? El i-a*

zis: Da, Doamne, tu știi că te iubesc, Zis-a lui: Păstorește oile mele. Și l-a întrebat a treia oară: Simone, fiul lui Iona, mă iubești tu pe mine? Ci Petru s'a întristat că i-a zis a treia oară: Mă iubești tu pe mine? — și i-a răspuns: Doamne, tu știi toate. Tu știi că te iubesc. Iisus i-a zis: Paște oile mele“ (In. 21, 15-17). De aici, zic catolicii, ar rezulta următoarele:

1. Mântuitorul îi dă lui Petru și de astădată (după înviere) ceea ce-i dădu-se și în timpul vieții Sale (și chiar de nu l-ar fi dat atunci): dreptul de mai mare, atât peste Apostoli („oile“ sau „părinții“), cât și peste toți credincioșii („mieluseii“ sau „fiii“). Și aceasta, de trei ori în

rând, de unde rezultă cu câtă stăruință îi încredințează Mântuitorul lui Petru dreptul de a păstori toată Biserica. Sa și cât de neclintit este în această hotărâre.

2. Lui Petru, Mântuitorul îi pretinde să-L iubească mai mult ca ceilalți apostoli, ceea ce deasemenea înseamnă că e și mai mare ca ei. Nu-l putea cere obligații mai mari, fără a-i fi dat și drepturi mai mari.

Astfel, înțelesul întregului text biblic se întregeste într-o unitate desăvârșită, cuprinzând învățătura limpede despre primatul lui Petru.

Răspunsul nostru.

Dacă cercetăm cu atenție textul, observăm la fel, că înțelesul lui e cu totul altul.

1. Mai întâi de toate, Mântuitorul îl numește aici pe Petru cu numele de *Simon*, pe care Petru îl avusese înainte de a deveni Apostol. De aici înțelegem că, în fața Mântuitorului, Petru devenise vechitul *Simon*; căzuse din apostolat.

2. Mântuitorul îi cere lui Petru cu stăruință (de trei ori) făgăduința că-L iubește mai mult ca ceilalți Apostoli, pentru că, de fapt, prin lăpădarea tot întreită, îl iubea mai puțin. Îi cere să-L iubească mai mult, pentru că mai mult îl și iartă: Celui ce iubește mult, i se iartă mult (Lc. 7, 47). Ori, Petru avea trebuință de multă iertare.

3. „Oile“ și „mieluseii“ sunt același lucru, însemnând turma credincioșilor din Biserica lui Hristos. „Paște oile mele“, sau „paște mieluseii mei“ înseamnă: Fii din nou păstor la turma mea, pe baza făgăduinței că mă iubești.¹⁾

4. De trei ori l-a cerut Mântuitorul făgăduința iubirii, pentru că și Petru de trei ori se lăpădase de El, dovedindu-i că nu-L iubise deajuns. La cea mai mică atenție se vede limpede legătura dintre aceste trei întrebări și cele trei lăpădări. (Vezi Mt. 26, 70-74 și In. 18, 17, 25, 27). De trei ori îl așează Mântuitorul pe Petru în apostolat, pentru că tot de trei ori își și tăgăduise Petru calitatea de Apostol al lui Iisus. Acolo, Mântuitorul îi prevestise lăpădarea, dar Petru, plin de încredere și de mândrie, l-a spus: Eu nu, niciodată. *„Dacă toți se vor sminti într-o vreme, eu niciodată nu mă voi sminti“* (Mt. 26, 34). *„Gata sunt să merg cu tine și la temniță și la moarte“* (Lc. 22, 33). La reșezare însă, Petru nu mai e increzut, ci smerit: *„Da, Doamne, tu știi că te iubesc... Tu știi toate. Tu știi că te iubesc“*. E parcă muscat de faptul că nesocotise știința Mântuitorului și de aceea, acum l-o recunoaște. Textul spune că la întrebarea pusă a treia oară, „Petru s'a întristat“. Într'adevăr, avea de

¹⁾ Petru se căise de lăpădare și „a plâns cu amar“: ceea ce înseamnă nu numai căința, ci și hotărâre de a-și repara greșala. Mântuitorul știa acest lucru. Însă îi cere și o mărturisire hotărâtă și personală sau proprie în privința îndreptării lui.

ce. Deci, lăgătura cu lăpădările este foarte vizibilă.

5. O foarte importantă constatare facem din cuvintele textului: „Ci Petru s'a întristat că l-a zis a treia oară: *„Mă iubești tu pe mine? Ori, ce motiv de întristare avea Petru? Căci firea lui nu era de a se întrista în astfel de ocazii. De câte ori îi era ceva pe plac, se înflăcăra repede, uneori neclintit de lute. Primatul n'ar fi fost ceva, care să-l supere. Dimpotrivă, s'ar fi înflăcărat și s'ar fi bucurat că Iisus îl oferă de mai multe ori după o altă. Așa era firea lui, pe care o cunoaștem din alte ocazii, cum sunt cele ce urmează.*

a) Când în puterea nopții, cuprînși de spaimă, Apostolii văd pe Mântuitorul umblând pe mare, Petru sare îndată din barcă și se aruncă peste valurile infuriate, spre a ajunge la Acela, care-l putea asigura scăparea (Mt. 14, 24-32). El a fost cel dintâi care voia cu orice preț să fie scăpat. (Să profite).

b) La schimbarea la față pe munte, când a văzut ce bine îi este în apropierea strălucirii dumnezeiești a Mântuitorului și a ființelor cerești (Moise și Ilie) care erau de față, Petru s'a declarat îndată gata de a rămâne pentru totdeauna acolo cu toții, temându-se parcă de a nu se isprăvi acea fericire a sa: *„Doamne, bine este de noi să fim aici. Dacă voinști, face-voi aici trei colibe“*... (Mt. 17, 4).

c) La spălarea picioarelor deasemenea: Când Mântuitorul a venit la Petru, acesta niciodată nu voia să se lase. Dar când Mântuitorul îi zice: *„Dacă nu te lași, nu vei avea parte cu mine“*, Petru îndată își oferă *„nu numai picioarele, ci și mâinile și capul“* (In. 13, 5-9).

Deci și de astădată, dacă ar fi fost vorba într'adevăr de vreun primat al lui Petru, acesta nu s'ar fi întristat, ci potrivit felului său de a fi răspuns grăbit și plin de însuflețire: „Doamne, mai zi de zece ori!“... Dar dacă s'a întristat, e semn că întâmplarea era în legătură cu o altă întâmplare, care îi oferea motiv de întristare și că acum n'avea niciun motiv de a se bucura.

Este adevărat, că și în răstimpul dintre lăpădări și întâmplarea dela Marea Tiberiadei, Petru a fost socotit tot Apostol și era cu ceilalți Apostoli, iar Mântuitorul i se arătașe după înviere și lui singur (Lc. 24, 34). Totuși, fiindcă în curtea arhierului se lăpădase cu jurământ de calitatea de Apostol, era de fapt căzut din apostolat. El trebuia acum așezat din nou Apostol, printr'un act care să repare și să înlăture căderea lui. Așezarea trebuia făcută în forma (întreită și hotărâtă) în care se făcuse și căderea.

Prot. stavr. Dr. P. DEHELEANU
(va urma)

MEDITAȚIE

Pocăință

„Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, ca să Te îndreptezi în cuvintele Tale, și să biruești când vei judeca Tu“ (Ps. 50)

„Ție unuia am greșit“... Cuvinte rostite din inima frântă a regelui prooroc David, pe urma îndoitei sale păcătuirii.

David, din cloban ajuns-a rege și prooroc! Pe cât de mare l-a fost înălțarea, pe atât l-a fost ispita și căderea!...

Ne este atât de cunoscută povestea proorocului Natan, cu mieluseaua omului sărac, care, numai pe această o avea și pe care vecinul bogat, deși avea foarte multe oi, într-o zi a tăiat mieluseaua săracului, prin abuzul său de putere.

Auzind aceasta, *David cel drept*, a zis: „Omul care a făcut lucrul acesta este vrednic de moarte“!

Natan, cu ndrăzneală sfântă, precizat-a: „Tu ești omul acesta“!

Pe urma îndoltei fărâdelegi — a dultei și cauzator de moartea lui Urie — descoperite de Natan, David rostește: „Am păcătuit împotriva Domnului!”

Din clipa aceia încep nenorocirile în casa lui David, iar pentru el semnele pocăinței: sac și cenușe; frângere de inimă; rugă printre lacrimi: „Ție unuia am greșit... ca să biruești când vei judeca Tu” — și Domnul a biruit!

Cine va rămâne oare în fața Domnului neîntinat? Nimeni, pe acest pământ! „Că nu este om care să fie viu și să nu greșească” — „și dreptul de șapte ori greșește 'n zi”. N'ai greșit cu fapta? Ai greșit cu vorba? Ai greșit cu gândul și fără de greșală tot n'ai rămas.

A fost un singur om fără de greșală, dar pe lângă „Omul” — a fost și Dumnezeu!

Cât despre cei biruiți, din Noul Testament e destul să amintesc aci pe zelosul și neînfricatul Apostol Pavel, care zice: „Hristos Iisus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre cari cel dintâi sunt eu” (I Tim. 1, 15).

Câtă smerenie, numindu-se cel dintâi păcătos! Iar în alt loc: „Cu darul Domnului sunt ce sunt”.

Dacă un David și un Pavel, n'au fost scutiți de călcarea vrerilor lui Dumnezeu, cu cât mai mult nu vom fi scutiți noi nevrednicii slujitori!

Nu ne rămâne alta decât, cu acest prilej de meditație, să facem actul de introspecție, pe urma căruia *mândria* o vom alunga din cugetele noastre, văzându-ne adesea în creștinul cu genunchii frânți pe lespezi reci din casa Domnului; cu inima plină de sbucium și cu obraji brăzdați de *durerea* ce se scaldă 'n lacrimile binefăcătoare ale pocăinței izbăvitoare.

Dacă-ți azi cu fața suptă,
Vezi, să nu te miri —

Că în ea stau îngropate
Mii de pătimiri...

Fost'a și ea, altădată,
Rumenă, frumoasă —
Dar *durerea* a brăzdat-o,
Făcând-o răpoasă.

Și-a mai pus în ea *durerea*
Culburi de tristeți:
Remușcări de altădată
Dintr'alte vieți...

Nu din alte lumi, ci din fazele
vieții petrecute în dulceața neascultării,
ce-ți păcatul sau fărâdelegea.

Așa fiind, ce înfricoșătoare și sfântă menire are preotul, de-a prinde în potirul lacrimilor sale proprii, lacrimile tuturor celor încredințați lui spre păstorie — cari și-au recunoscut păcatul — și-a le duce în fața Iubitorului de oameni, ca *cel mai de valoare dar posibil!*

Când mărturisirea internă-și adâncă:
— „*Durerea* tale în suflet brazdele,
prin cari curge apoi izvorul viu al harului dumnezeu” (N. Iorga) — Iar:
„Ochii nu vede bine pe Dumnezeu decât prin lacrimi” (V. Hugo).

Invrednicește-ne deci Doamne și pe noi slugile Tale: de-a ne putea ruga intocmai ca vameșul; de-a vărsa lacrimi că femeia păcătoasă și ca Petru după lepădarea sa și de-a zice unul fiecare în parte:

Spre tine Doamne, tot mereu
Se 'ndreapt' al sufletului gând —
Nu pot trăi, făr' Dumnezeu;
Sunt doar un păcătos de rând!

Iar în ce ne privește pe toți,
Doamne, numai mila Ta,
Ne mai poate mântui;
N'am iertat, dar vom ierta,
Altfel nu putem trăi.

Ție, cu toți am greșit.
— Cine poate spune nu?
Facă-se deci vrerea Ta,
Când ne vei judeca Tu!

Pr. I. ȘANTA

Sfânta Fecioara Maria, Maica tuturor îndurărilor

Omul în viață are bucurii, dar și necazuri. Bucuriile sunt semnul binecuvântării lui Dumnezeu în sufletul său, iar frământările și necazurile sunt urmarea nestatorniciei în voia lui Dumnezeu, a neascultării și a păcatului.

Păcatul este cauza tuturor relelor din casa și familia cuiva, din viața unui om sau a lumii întregi.

Pe cât este însă de chinuitoare orice suferință, pe atât de trebuitoare este însă ea pentru purificarea, îndreptarea și mântuirea noastră.

E rău, firește, să păcătuiești în oricât de fel, dar cazul în păcat pentru că nu stăruiești în bine și pentru că firea noastră e înclinată mereu spre fărâdelege. Și cu cât păcatul este mai mare cu atât și durerea este mai coplesitoare și de nesuferit.

În suferință adesea mulți se clatină, se îndoiesc și alunecă în des-nădejde. Pentru că nu l-au cunoscut, nu l-au înțeles și nu l-au urmat pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care prin dragostea și răbdarea sa a biruit stihiiile răului și îndeosebi n'au chemat într'ajutor pe Preacurata, care a fost și este pentru toți Maica îndurărilor.

Sfânta Fecioară Maria este izvorul tuturor îndurărilor.

Ea a fost, dintru început pentru toate limbile și peste toate veacurile, salvatoarea tuturor oamenilor. Prin ea ne-a venit mântuirea. Ea a luat parte activă la îndreptarea neamului omenesc. Născând pe Iisus Hristos, Fecioara Maria l-a coborât pe Dumnezeu între muritori și l-a ridicat pe aceștia către El. Pe toate cărările vieții și activității Mântuitorului, Preacurata a contribuit la împlinirea planului dumnezeiesc de mântuire a omului, de ridicare a lui din păcatul strămoșesc și din suferință. După înălțarea Domnului în cer, ea a stat necontenit lângă învâțăcel și l-a însuflețit la tot pasul în apostolia lor, ca o mamă încercată, blândă și iubitoare.

Jertfa Iubitului ei Fiu, dragostea cu care El a primit biciuirea, crucea și proanele a răscolț puternic iubirea și sfășitoare durere de mamă a Fecioarei Maria, a trezit fără doar și poate în sufletul ei neprîhănit o milă deosebită față de toți acei pentru care s'a jertfit Hristos.

Astfel Maica Domnului a devenit și maica noastră, mama tuturor

celor ce sufăr, a năpăstuitorilor și îndurerărilor, mângăierea celor neputincioși, bucuria orfanilor și văduvelor, apărătoria asupriților, povățuirea streinilor, păzitoria pruncilor și a tinerilor, limanul des-nădăjduitorilor, apărătoria păcătoșilor, ocrotirea credincioșilor și mărirea dreptilor.

Ea este mijlocitoarea cea mai credincioasă, mai apropiată și mai stăruitoare pe lângă Fiul său, pentru fertarea și împăcarea noastră cu Dumnezeu. Necontenit stăruie Preacurata către Mântuitorul Hristos, pentru amânarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu peste lume, pentru miluirea celor scârbiți și întărirea celor slabi.

Ea este folositoarea noastră neșchimbată, care ridică pe cei căzuți, îmblânzește pe cei răi, potolește pe cei nemernici, bucură pe cei sărmani, miluește pe săracii și înalță pe cei smeriți.

Ea este Stăpâna și Doamna mării, care luminează ca o stea în bezna nopții pe cei ce călătoresc pe valurile furtunoase ale vieții. Adesea marinarilor o au de ajutor în călătoriile lor primejdioase, iar creștinii de pretutindeni o au vie în conștiința lor religioasă. Iubirea ei de adevărată mamă umple veacurile, încreștinează istoria tuturor popoarelor, înviează sufletele și încălzește inimile. Chipul ei de sfințenie și dăruire e prilej de sârbătoare și de cuvioșie. Ea împodobește casele evlavioșilor creștini, capelele și bisericile creștine, chiliiile călugărilor nevolitori și a sihaștrilor îndumnezeiți. În spre ea se îndreaptă copiii dimineața, ca și florile înrouate ale primăverii spre soare, mamele credincioase și bătrânii în rugăciunile lor curate și fierbinți. În spre ea și-au îndreptat atenția și întreaga venerație cei mai mari pictori începând cu Evanghelistul Luca (Giotto, Beato, Angelico, Raffaelli Murillo și alții), cei mai renumiți sculptori (Michel Angelo și ceilalți), cei mai mari poeți ai timpului (Paul Caudel, Francis Jammes, Paul Verlaine, Grigorescu dela noi) și cei mai de seamă compozitori (Gounod, care a psalmodiat poezia Bunei-Vestiri: Ave Maria, Pergolezi, care a cântat tragedia dumnezeiască și Strabat Mater, care a cântat suferințele Fecioarei la pictoarele crucii).

Dar pe Maica Domnului o cântă ingerii în cer, o slăvesc Arhanghelii, o cinstesc Heruvimii și Serafimii, o

măresc puterile cerești și sfinții și o preacinstesc Biserica. Pentru că ea continuă să fie și azi ceea ce a fost întotdeauna: nădejdea celor des-nădăjduiți.

Viața e aceiași, ca și altădată. Suferințele însă nu se vor putea lecu niciodată, pentru că lucrează păcatul în sufletul nostru. Ranele lui sângerează și ne dor, dar cu atât mai mult sângerează ranele Domnului pentru fiecare păcat pe care-l săvârșim. Pentru că nu este păcat oricât de mic care să nu aibă nevoie de crucea și răstignirea lui Iisus Hristos.

Maica Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos sângerează și ea că lumea e nepăsătoare la jertfa răscumpărătoare a Iubitului său Fiu. Ea e cu atât mai îndurerată cu cât sunt mai puține inimi îndreptate spre ea, puține mâini ridicate în spre cer, puține suflete chinuite de arzătoare și însemnata problemă a mântuirii și desăvârșirii sufletului.

Pentru toți însă Preacurata e izvor adânc de îndurare, e puț răcoritor de liniște și ocean nemăsurat de pace și alinare sufletească.

Numai cine n'a chemat pe Maica Sfântă într'ajutor, numai acela n'a aflat dar și binecuvântare, pace dumnezeiască și spor în lucrarea lui spirituală, morală, culturală, socială, științifică și duhovnicească.

Încercați să vă rugați, stăruieți în rugăciuni calde și neincetate către Maica Domnului și veți vedea cât de mult o să vă ușurați sufletește, cât de repede o să vi se întărească duhul și o să vi se împlinească curatele dorințe și îndreptățile nădejdi.

Dar cei ce aleargă către dânsa, să înțeleagă că Născătoarea de Dumnezeu urește păcatul și tubește virtuțea.

Drept aceia, cei care tubeșc pe Maria trebuie să tubească curăția cugetelor, a vorbelor, a faptelor, înfrânarea poftelor, să răspândească evlavie creștină, să arate supunere și smerenie în toate cele plăcute Domnului, să se spovedească și să se cumnice des, să aibă credință tare și răbdare multă, să cinstească Biserica, icoanele sfinte și pe slujitorii lor și să preamărească puterea și bunătatea lui Dumnezeu, care ne-a adus prin Sfânta Fecioară Maria izbăvire și viață, împăcare și nădejde, îndreptare și mântuire.

V. J.

BIBLIOGRAFIE

Jurnalul Patriarhiei din Moscova, Nr. 4, pe 1949, este iarăși bogat în articole, de astă dată însă mai mult din domeniul istoriei bisericești. La început stă declarația Patriarhului Alexei, ca răspuns la întrebarea unui corespondent al agenției Reuter, că nu știe nimic despre faptul, că Patriarhul ecumenic Atenagora al Constantinopolului s'ar fi alăturat amenințării cu excomunicarea, inițiată de papa Piu XII la 13 Iulie, fiind determinat la aceasta de politica antisovietică americană. În principiu astfel de excomunicări nu corespund atitudinii de veacuri a Bisericii ortodoxe. După pastorală pascală a Patriarhului Alexei, urmează amănunte privitoare la reorganizarea misiunii ort. ruse din Palestina. Fiind întemelte de arhim. Meletie în 1908, ea primește acum un nou avânt, chiar în timpul tensiunii arabo-evreiești, prin arhim. Leonid, venit la Ierusalim în Febr. 1949. Mitropolitul

Nicolae publică o frumoasă și instructivă cuvântare despre „Cuvântul lui Dumnezeu”, pornind dela cuvintele Mântuitorului „Fericți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc” (Luca 11, 28), cu comentariul sf. Ioan Gurădeaur. Prof. Gr. Alexandrov subliniază frumusețea serviciului divin de dimineață, când Utrenia se săvârșește în „Lumina strălucitoare a dimineții”. Prof. A. Krașentnikov se ocupă cu „Înflăcărarea apostolică a sf. Ștefan din Perm”, care pentru zelul său duhovnicesc (1340-96), a fost proclamat sfânt la sinodul din 1549 și alături de contemporanii săi sf. Alexie din Moscova și sf. Serghie din Radonej, a fost ales patron al Bisericii ortodoxe ruse. Urmând pilda sf. Ciriil și Metodie, ca fiecare popor să-l slăvească pe Dumnezeu în limba sa proprie, sf. Ștefan devine apostolul Zărilor din regiunea Perm (1379), pe vremea marelui principe moscovit Dimitrie Donskoi. Prof. V. Nikonov

analizează problema raporturilor dintre „Biserica ortodoxă rusă și Roma“, în sec. XVI și XVII. El expune relațiile dintre papa Iuliu III și țarul Ivan cel Groaznic, mijlocită de Iezuiți, în propaganda lor politică și confesională (1561), când se intensifică prozelitismul papal printre Grecii și ortodocșii răsăriteni prin înființarea Colegiului grec al sf. Atanasie al Alexandriei (1577). Se urmărea atragerea Rușilor spre papa și spre uniție, cât și realizarea unei alianțe politice între regele polon Sigismund III, apoi Ștefan Bathory și țarul Ivan împotriva Turcilor. Legatul papal la țar era binecunoscutul Antonie Possevîn; el îndeamnă pe țar să-l recunoască pe papa Grigorie XIII drept „vicar al lui Hristos“ (1582) și să se supună jurisdicției romane. Dar în fața acestor silințe apusene, țarul dobândește dela Constantinopole recunoașterea rangului de patriarh pentru Mitropolia Moscovei (1589) și atunci regele polon și papa se răzbuună pe ortodocși, silindu-l la nefasta unire dela Brest (1596). Apoi catolicii exploatează împrejurarea, că urmașul lui Boris Godunov nu intrunise asentimentul unanim, și sprijină pe transfugul Iurie Mușek să se declare „țarevicul Dimitrie“, să fie binecuvântat de nunțul papal Claudiu Rongoni și să fie ajutat de armata polonă. La 20 Iunie 1605 el ocupă Moscova, se instalează domn și primește ca sfătuitori doi Iezuiți. Acum prozelitismul papal părea să triumfe, patriarhul Iov fusese înlocuit cu patriarhul Ignatie. Dar ierarhii ortodocși ruși, în frunte cu Mitropolitul din Kazan, Ermogen, resping această stare de lucruri, exprimând voința poporului. Apare un al doilea fals Dimitrie și atunci Iezuiții apelează la regele polon să intervină cu armata (1609). Dar poporul rus, condus de Cosma Minin și D. M. Pojarski (vezi filmul documentar „Minin și Pojarski“) înfruntă puterea polonă și-l izgonesc pe falsul Dimitrie cu Iezuiții lui. Patriarh legitim devine Mitropolitul Ermogen. Concluziile acestui articol sunt: lovită de reforma protestantă, papalitatea își încordă puterile ca să cucerească Răsăritul ortodox, în primul rând pe ruși; prin variate acțiuni politice, militare, diplomatice și școlare, Iezuiții străduiesc să realizeze unirea ortodocșilor cu Roma; dar poporul rus se trezește la dărzenie și sfarmă toate încercările dușmănoase. Prof. N. Șabatin analizează în articolul minuțios „Relațiile bisericești ruso-sârbești“, raportul care a existat între ortodocșii ruși și sârbi dela început și până în timpul nou. În special insistă asupra ajutorului ce l-a dat Patriarhia rusă Sârbilor, după ce țara lor a fost copleșită de Mohamedani (1459). Între cei ajutați sunt Mitropolitul Sava Brancovici al Transilvaniei (1668) și Patriarhul Arsenie III (1688); țarul Petru cel Mare intră prin de clar războiul din 1711, fiind aliat cu Dimitrie Cantemir al Moldovei, spre ușurarea situației ortodocșilor din imperiul otoman; pedagogul rus Maxim Suvorov aduce opere literare Sârbilor din Austria (1725), iar marele teolog și istoric sârb Ioan Raici († 1801) își făcuse studiile la Kiev. Când patriarhul ecumenic Samuil I desființează patriarhia sârbă (1767), ultimele speranțe de ajutor se îndreaptă spre patriarhul rus și împărăteasa Ecaterina II. Țarul Nicolae I intervine la Constantinopole (1830) pentru acordarea autocefaliei Bisericii ortodoxe din Sârbia, iar primul Mitropolit al Belgradului Mihail din (1859) este absolvent al Academiei dela

Kiev, ca și marele canonist sârb Nicodim Mițaș. Astfel numai cu ajutorul venit din Rusia, poporul sârb și-a putut dobândi independența și menține credința ortodoxă, deși era greu amenințat de prozelitismul papal. Important este articolul Arhiepiscopului Ermogen, care tratează despre „Politica răsăriteană bisericească a papilor Benedict XV, Piu XI și Piu XII“. Urmând papii Leon XIII, Benedict declară în Mai 1918, că bisericii papale i se deschide un vast teren de activitate în Rusia Sovietică. De aceea în toamna lui 1920, se intrunește la Berlin un consiliu secret, sub conducerea msg. Ropp, spre a discuta și stabili planul de activitate. Activist neobosit în această direcție era mitropolitul unit Andrei Septickij din Leon, la indemnul cărui papa organizase, la 1 Mai 1917, „Congregatio pro ecclesia orientalis“ și Institutul Oriental, la 25 Oct. Când hatmanul Petiura se declară stăpân în Ucraina, cu ajutorul Germaniei, atunci Vaticanul îi binecuvântează acțiunea. La indemnul papii, cardinalul Gasparri încearcă o înțelegere între Roma și Moscova, cu prilejul congresului dela Geneva din Aprilie 1922, Msg Pizzardo discută cu ministrul de externe sovietic Cicerin, care arată că în Uniunea Sovietică libertatea religioasă este garantată. De aceea papa trimite 11 misionari, 3 la Moscova, 3 la Rostov, 5 la Krasnodar, cu ajutoare și gând prozelit, „dela papa către copiii ruși“. Activitatea politică a acestor misionari o recunoaște papa la o conferință secretă din 18 Dec. 1924, după ce guvernul sovietic luase măsurile cuvenite. Pentru lămurirea lucrurilor, papa îl trimite pe Mihail d'Herbigny, rectorul Institutului oriental, într-o „mare misiune“ în

Răsărit. La Moscova d'Herbigny tratează cu guvernul o convertire a ortodocșilor, iar cu locșitorul de patriarh rus ar vrea să discute o acțiune în contra guvernului. Fiind demascat este imediat expulsat. Tot în 1924, papa organizează un misionarism oriental cu halnă și rit răsăritean, dar cu scop papal, fiind foarte mult sprijinit de mitropolitul Șeptickij, din Leon. La fel credea să atragă răsăritul prin conferința teologilor slavi dela Velehrad, din August 1924, prezidat de nunțul papal dela Praga. În scopul cuceririi depline a ortodocșilor, papa a înfiat chiar un comitet special, care să pregătească organizarea unui „sinod ecumenic“ de unire, la care să participe aproape 2000 de mitropoliți, episcopi și protoși ortodocși. Văzând însă opoziția dărză a ortodocșilor, papa îndeamnă la 2 Februarie 1930 statele apusene să întreprindă „o cruciadă“ împotriva Uniunii Sovietice și la 29 Martie dispune octave de rugăciune pentru izbândirea expediției. Despre activitatea ulterioară va vorbi articolul următor. În resortul croniclelor sunt induse amănunte despre viața ortodocșilor din Lituania și Vilno, din Krasnojarsk și Novosibirsk și Chișinău, din republica Moldavia, unde Arhiep. Nectarie pătronează o puternică acțiune caritativă. Revizita se incheie cu îndrumări privitoare la înscrierea candidaților în Seminarul și Acaemia duhovnicească dela Moscova.

În concluzie, acest număr subliniază în special aspectul agresivității confesionale și politice ale Vaticanului față de Rusia, precum și rezistența hotărâtă ce a realizat-o în totdeauna poporul ortodox, împotriva silințelor dușmănoase apusene. (Telegraful Român) Prof. M. ȘESAN

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 6184/1949.

COMUNICAT

Aducem la cunoștința tuturor Cucernicilor Preoți din Eparhia noastră că sunt îndatoraji a executa întocmai telegrama sosită dela Sfânta Patriarhie, cu următorul cuprins:
„Episcopiei Cluj, — Nr. 7468 1949 București.

„In vederea zilei de 2 Octombrie a. c., socotită zi internațională a luptei pentru pace, vă transmitem rugămintea înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Iustinian, de a da dispozițiunii tuturor preoților din aceea Eparhie ca la 2 Octombrie a. c., la Sfânta

Liturghie să se adauge rugăciunile de pace și cele împotriva războiului așa cum sunt în Liturghier.

În loc de predică, se va citi Apelul către creștinii din toată lumea, semnat de toți Patriarhii și Întâistătătorii Bisericii Ortodoxe, publicat în numărul 1 1949 al Revistei „Ortodoxia“ trimisă tuturor parohiilor din țară.

Din ordinul înalt Prea Sfințitului Patriarh, Vicar Patriarhal, Arhimandrit, ss. Benedict. — 20 Sept. 1919.“

Cluj, la 22 Septembrie 1949.

Episcop p. Șeful Serviciului
NICOLAE Pr. I. Lazar

Nr. 6125/1949.

Comunicat

Publicăm mai jos Tabloul nominal al preoților din Eparhia Ort. Rom. a Clujului, chemați a se prezenta la cursurile de îndrumare preoțească, cari vor începe la data de 17 Octombrie și se vor termina în ziua de 18 Noembrie a. c.

1. **Plasa Aghireș:** Pr. Vasile Bălțan, parohia Berindu, Pr. Vasile Fâșcu, parohia Aghireș.
2. **Plasa Apahida:** Pr. Vlăcu Cornel, parohia Bonțida.
3. **Plasa Borșa:** Pr. Gherman Vasile, parohia Bădești, Pr. Bucur Laurențiu, parohia Feturda-Pădurenii.

4. **Plasa Cluj:** Pr. Vasinca Simion, parohia Chinteni, Pr. Cărian Vasile, parohia Coruș.

5. **Plasa Gilău:** Pr. Rădulescu Alexandru, parohia Măguri.

6. **Plasa Hida:** Pr. Varga Victor, parohia Săncrațul Almașului, Pr. Veniamin Părvu, parohia Dol.

7. **Plasa Huedin:** Pr. Trandafir G. Ioan, parohia Bălcești, Pr. Sîma Valer, parohia Mesteacăn, Pr. Mocam Traian, parohia Dumbrava.

8. **Plasa Mociu:** Pr. Birtș Ambrozie, parohia Sâmboleni.

9. **Plasa Sârmaș:** Pr. Bucur Atanasie, parohia Răzoare, Pr. Rașca Emil, parohia Țagu.

10. **Plasa Bărgău:** Pr. Naghiu Vasile, parohia Tîha Bărgăului.

11. **Plasa Bistrița:** Pr. Teodor Țiboca, parohia Blăjenii de sus, Pr. Pârțoc Ioan, parohia Unirea (Alsdorf).

12. **Plasa Năsăud:** Pr. Petre Zăgrai, parohia Mîntîi, Pr. Bulbuc Ioan, parohia Mintul Bistriței.

13. **Plasa Rodna:** Pr. Miulescu Gh., parohia Rodna.

14. **Plasa Șieu:** Pr. Cuesdean Emil, parohia Ragla, Pr. Negrea Simion, parohia Rușior.

15. **Plasa Lechința:** Pr. Drăgan Iuliu, parohia Corvînești, Pr. Drăgutiu Georgiu, parohia Dîpsa (Gaiaș Bistriței).

16. **Plasa Beclean:** Pr. Rusu Liviu, parohia Figa.

17. **Plasa Ciceu:** Pr. Bodea Viorel, parohia Ocna Dej, Pr. Pop Simion, parohia Pinticul Român.

18. **Plasa Chiochiș:** Pr. Cergheț Eugen, parohia Sântoana.

19. **Plasa Băbdiu:** Pr. Cureu Ezechiel, parohia Olpret, Pr. Căenar Emil, parohia Jlebișul de sus.

20. **Plasa Gârbou:** Pr. Varga Aurel, parohia Recea Cristur.

21. **Plasa Gherla:** Pr. Papiu Alex., parohia Livada.

22. **Plasa Ileanda:** Pr. Perhată Teodor, parohia Gălgău, Pr. Filip Mircea, parohia Mesteacăn-Someș.

23. **Plasa Lăpuș:** Pr. Man Augustin, parohia Rôhla, Pr. Șuteu Petru, parohia Suciul de jos.

24. **Plasa Baia de Arieș:** Pr. Voica Ioan, parohia Lunca-Turda, Pr. Gog Cornel, parohia Sălcîta de jos.

25. **Plasa Cămpeni:** Pr. Sădulescu Nic., parohia, Gârda de jos, Tomuș Const., parohia Vidra de jos.

26. **Plasa Câmpia Turzii:** Pr. Ionescu Ernest, parohia Războieni-Cetate.

27. **Plasa Iara:** Pr. Ioan Cosma, parohia Șutu.

28. **Plasa Luduș:** Pr. Trămbițaș Gr., parohia Botez, Pr. Ioan Fanea, parohia Gheja.

29. **Plasa Mihai Viteazul:** Pr. Cojocneanu Gh., parohia Cornești.

30. **Plasa Turda:** Pr. Vasile Lupu, parohia Șchtopi.

31. **Centrul Eparhial:** Pr. Hașcău Constantin.

Cluj, la 24 Sept. 1949.

p. Episcop, p. Șeful Serviciului,
S. TRUȚIA Pr. Const. Hașcău
vicar.

Nr. 5958/1949.

Comunicat

Potrivit adresei Onor. Minister al Cultelor Nr. 23.057/1949 și a convenției intervenite între Onor. Minister al Finanțelor și Administrația P. T. T. cu Nr. 64.843 din 9 August 1949, Protopoplatele, Parohiile și Mănăstirile, vor depune în creditare lunară numai coreșpondența adresată Onor. Minister al Cultelor și organelor superioare bisericești, pe borderouri oficiale.

Coreșpondența adresată persoanelor particulare, sau altor instituții va fi taxată drept coreșpondență particulară și nu va fi trecută pe borderourile oficiale.

P. C. Părinți Protopopi și C. Preoți vor avea grije ca în coreșpondența oficială să nu treacă și coreșpondența particulară sau oficială, dar adresată altor Ministerii sau Instituții de Stat, această treabă să fie plătită.

Cluj, la 24 Septembrie 1949.

Episcop p. Șeful Serviciului
NICOLAE Pr. C. Hașcău

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj